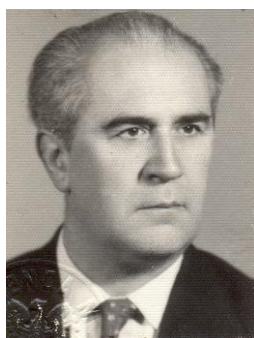

Michał Tomys (1905-1996)

Michał Tomys urodził się 27.09.1905r. w Kiełkowie pow. Wolsztyn, gmina Siedlec. Rodzice Aleksander Tomys i Józefa z d. Śmiatek posiadali w Kiełkowie gospodarstwo rolne. Michał był piątym z siedmiorga dzieci. Po ukończeniu szkoły podstawowej rozpoczął naukę w Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Wolsztynie, które ukończył 24 maja 1928 r. z obowiązkiem, z racji otrzymywanego stypendium, do „5-cio letniej służby w publicznych szkołach powszechnych”.

W lipcu 1928 r. został powołany do Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty w Śremie, którą ukończył 15czerwca 1929 r. Bezpośrednio po jej ukończeniu od 16 czerwca 1929r. do 21 października 1929r. jako plutonowy pchor. odbył praktykę w 30 pp. Strzelców Kaniowskich w Warszawie, w charakterze dowódcy drużyny.

1 listopada 1929 roku objął obowiązki tymczasowego nauczyciela Publicznej Szkoły Powszechnej w Wiosce pow. Wolsztyn (obecnie pow. Grodzisk Wlkp.). W dniu 9 czerwca 1935r. stał się stałym nauczycielem tej szkoły, a 1 kwietnia 1938r. został mianowany, w drodze konkursu, jej kierownikiem.

Po nominacji na stopień oficerski ppor. rezerwy Michał Tomys otrzymał przydział mobilizacyjny do 69 pp. wchodzącego w skład Armii Poznań, stacjonującego w Gnieźnie. W dniu 15 sierpnia 1939r. został powołany na ćwiczenia wojskowe gdzie powierzono mu funkcję oficera żywnościowego II batalionu, którego dowódcą był major Władysław Legutko. Ćwiczenia odbywały się w okolicach Sieradza i Pyzdr. W dniu 23 i 24 sierpnia 1939 r. pułk został uzupełniony mobilizacyjnie do stanu wojennego by 26 sierpnia 1939r. opuścić Gniezno i zająć wyznaczone pozycje obronne.

Armia Poznań, której dowódcą był generał Tadeusz Kutrzeba z chwilą najazdu Niemiec hitlerowskich na Polskę prowadziła szeroko zakrojone działania obronne w ramach Kampanii Wrześniowej. We wszystkich tych działaniach brał udział ppor. Michał Tomys. W bitwie nad Bzurą 69 pp. II batalion, w składzie którego walczył, został częściowo rozbity, przedarł się w dniach 21-22 września z wielkimi stratami do Warszawy i w tym stanie został on wcielony do zgrupowania „Obrony Warszawy”.

W obronie Warszawy Michał Tomys brał udział aż do jej kapitulacji. Dnia 29 września dostał się do niewoli niemieckiej. Do 9 listopada 1939 roku przebywał w obozie Oflag X B w Nienburgu, a następnie od 9 listopada 1939r. w Oflagu XVIII C w miejscowości Spittal w Austrii. W czerwcu 1940 roku został przeniesiony do Oflagu II C Woldenberg (Dobiegniew), w którym przebywał aż do zarządzonej przez Niemców ewakuacji. Odbicie pieszo pędzonych jeńców przez szpice Armii Czerwonej nastąpiło w tragicznych okolicznościach w dniu 31 stycznia 1945 r. w miejscowości Detz – dzisiejsze Dziedzice.

Po wyzwoleniu wrócił do Wioski na stanowisko kierownika Szkoły Powszechnej.

7 kwietnia 1945r. ożenił się z Leokadią Korbas, z którą miał czworo dzieci - Kazimierz ur. 1945r., Zbigniew ur. 1947r., Michał ur. 1948r., Bożena ur. 1951r.

25 maja 1945r. został powołany do Wojska Polskiego. 15 grudnia 1953 r. został przeniesiony do rezerwy w stopniu podpułkownika.

Po wyjściu z wojska zatrudnił się na stanowisku z-cy kierownika Wydziału Rolnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu, pracując tam w latach 1954 -1956 9 września 1957 r. uzyskał tytuł inżyniera rolnika i podjął pracę na stanowisku kierownika Oddziału Oświaty Rolniczej PWRN (1957-1961r.).

W 1961r. został dyrektorem Państwowego Technikum Rolniczego w Wołowie poświęcając się pracy pedagogicznej. We wrześniu 1972r. po jedenastu latach pracy i przebytym zawale serca przeszedł na emeryturę.

Za zasługi w pracy zawodowej i społecznej został wyróżniony wieloma odznaczeniami, w tym m.in. Odznaką Grunwaldu, Medalem za Warszawę i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 2 października 1996r. Został pochowany na Cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu.

*Opracował Zbigniew Tomys, syn Michała Tomysa na podstawie posiadanych dokumentów
i pamięci rodzinnej.*

Wrocław, luty 2023